

Personuppgiftsbiträdesavtal

1. Parter fylls i digitalt

Personuppgiftsansvarig (Valnämnden i kommun)	
Adress	Organisationsnummer
Personuppgiftsbiträde Valmyndigheten (202100-5281), Box 1010, 171 21 Solna	
Underbiträde PostNord Sverige AB (556711-5695), 105 00 Stockholm	

2. Syfte och innehåll

Valmyndigheten har för avsikt att inför 2026 års val införa digitala röstkort och moderniserad förtidsröstning. Valmyndigheten planerar att från och med de allmänna valen 2026 skicka ut röstkort digitalt till de väljare som har digital brevlåda och som väljer att ta emot brev digitalt från Valmyndigheten. Vidare planerar Valmyndigheten att införa ny teknik i samband med mottagande av förtidsröster, digitala väljarförteckningar och en ny nationell distribution av kommunexterna förtidsröster samt två olika metoder för distribution av kommuninterna förtidsröster.

Valmyndigheten har fått i uppdrag av regeringen att analysera och redovisa förutsättningarna för att införa digitala röstlängder. I uppdraget ingår också att Valmyndigheten får genomföra försök med digitala röstlängder i ett mindre antal vallokaler vid de allmänna valen 2026. På sikt finns planer på att införa digitala röstlängder brett och även att införa Mina sidor, varigenom väljarinformation tillhandahålls efter inloggning. Valmyndigheten ansvarar för att ta fram sådana digitala väljarförteckningar och digitala röstlängder.

Valmyndigheten tar fram ett valadministrativt IT-stöd som tillhandahåller ett system med åtskilda väljarförteckningar till valnämnderna. Valnämnderna kan i dessa väljarförteckningar lägga in uppgifter om att en väljare förtidsröstat. För behandlingen av uppgifterna i ett sådant system är valnämnden personuppgiftsansvarig, medan Valmyndigheten är ansvarig för driften och säkerheten i själva IT-systemet som sådant.

Valnämnden ska dagligen rapportera antalet förtidsröster som tagits emot i kommunen till Valmyndigheten. För att förenkla detta kan valnämnden ge i uppdrag till Valmyndigheten att hämta dessa uppgifter direkt ur kommunens digitala väljarförteckningar.

I det valadministrativa IT-stöd som Valmyndigheten hanterar kommer Valmyndigheten tillhandahålla ett system med åtskilda röstlängder till valnämnderna. I röstlängden markerar valnämnden om en väljare har förtidsröstat. Eftersom väljaren kan ångerrösta under valdagen kan markeringen komma att bytas ut under dagen. För en väljare som röstar på plats i sin vallokal gör valnämnden en markering om detta för väljaren. För behandlingen av uppgifterna i ett sådant system är valnämnden personuppgiftsansvarig, medan Valmyndigheten är ansvarig för utvecklingen, driften och säkerheten i själva IT-systemet som sådant samt för den behandling av personuppgifter som aktualiseras i samband med driften av IT-systemet.

Att Valmyndigheten tillhandahåller valnämnden tjänster i form av ett system med digitala väljarförteckningar och digitala röstlängder innebär att Valmyndigheten kommer att behandla personuppgifter för valnämndens räkning.

En valnämnd är ansvarig för att tillse att rösterna distribueras till rätt vallokal och för den personuppgiftsbehandling som sker därmed. Valmyndigheten upphandlar, liksom tidigare en tjänst för distribution av kommunexterna förtidsröster. Med anledning av att PostNord Sverige AB (Postnord) saknar möjlighet att sortera röster manuellt kräver lösningen ett digitalt förfarande. Valnämnden lämnar därför uppdrag till Valmyndigheten att överlämna uppgifter ur väljarförteckning kopplade till respektive röst som ska distribueras. I den nationella distributionen av kommunexterna förtidsröster är valnämnden personuppgiftsansvarig och Valmyndigheten agerar personuppgiftsbiträde åt valnämnden. Postnord agerar underbiträde.

Vad gäller hantering av kommuninterna röster erbjuds valnämnden möjlighet att ingå avtal med Postnord om distribution, varigenom valnämnden ger Valmyndigheten i uppdrag att lämna personuppgifter till Postnord, som blir underbiträde. Om en valnämnd ingår ett eget avtal med Postnord angående kommuninterna röster kräver det samma tekniska förfarande som används vid distribution av de kommunexterna rösterna. Rösterna hämtas av Postnord, antingen direkt från röstningslokalerna eller centralt från kommunkansliet, och distribueras sedan till respektive valdistrikt på valdagen.

En alternativ lösning som Postnord erbjuder valnämnderna är att sortera rösterna, trycka nummer i röstlängden på fönsterkuverten och leverera dessa till valnämnden för vidare hantering. Även denna lösning bygger på att valnämnden ger Valmyndigheten i uppdrag att lämna personuppgifter till Postnord, som blir underbiträde.

Detta avtal utgör ett sådant skriftligt avtal om personuppgiftsbitrådets behandling av personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning som anges i artikel 28.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (nedan kallad EU:s dataskyddsförordning).

3. Definitioner

Begrepp som förekommer i detta avtal har samma betydelse som i EU:s dataskyddsförordning. Det innebär bland annat att nedanstående begrepp har följande betydelse:

- med personuppgift avses varje upplysning som direkt eller indirekt avser en fysisk person
- med behandling avses en åtgärd eller kombination av åtgärder beträffande personuppgifter eller samlingar av personuppgifter, oberoende av om de utförs automatiserat eller ej
- med personuppgiftsansvarig avses en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålet och medlen för behandlingen av personuppgifter
- med personuppgiftsbiträde avses en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning
- med personuppgiftsincident avses en säkerhetsincident som leder till oavsiktlig eller olaglig förstöring, förlust eller ändring eller till obehörigt röjande av eller obehörig åtkomst till de personuppgifter som överförts, lagrats eller på annat sätt behandlats
- med mottagare avses en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ till vilket personuppgifter lämnas ut, vare sig det är en tredje part eller inte
- med tredjeland avses ett land utanför EU/EES-området.

4. Ansvar för behandlingen

Valmyndigheten och valnämnden är var för sig personuppgiftsansvariga för den behandling av personuppgifter som respektive myndighet skall utföra. Detta avtal avser den personuppgiftsbehandling för vilken valnämnden är personuppgiftsansvarig och där Valmyndigheten är personuppgiftsbiträde åt valnämnden.

Tillämpliga bestämmelser för behandlingen av personuppgifterna finns bland annat i EU:s dataskyddsförordning, lagen (2001:183) om behandling av personuppgifter i verksamhet med val och folkomröstningar och förordningen (2002:61) om behandling av personuppgifter i verksamhet med val.

Personuppgiftsbiträdet, och den som arbetar under personuppgiftsbitrådets ledning, får behandla personuppgifterna bara i enlighet med tillämpliga bestämmelser, detta avtal och de instruktioner som den personuppgiftsansvarige lämnar. Det ankommer på personuppgiftsbiträdet att se till att den som arbetar under personuppgiftsbitrådets ledning informeras om detta. Personuppgiftsbiträdet ska begränsa åtkomsten till de uppgifter som personuppgiftsbiträdet behandlar för den personuppgiftsansvariges

räkning till de personer som behöver ha åtkomst till uppgifterna för att utföra uppdraget enligt arrangemanget mellan den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet.

Personuppgiftsbiträdet ska genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa att behandlingen utförs i enlighet med tillämpliga dataskyddsbestämmelser och detta avtal. Dessa åtgärder ska ses över och uppdateras vid behov. Personuppgiftsbiträdet ska genom skriftlig dokumentation eller motsvarande kunna visa vilka åtgärder som har vidtagits.

Personuppgiftsbiträdet ansvarar för driften och säkerheten i det IT-stöd, samt för den personuppgiftsbehandling som behövs för stöd därtill, innehållande digitala väljarförteckningar och digitala röstlängder som den personuppgiftsansvarige tillhandahålls av personuppgiftsbiträdet.

5. Underbiträde

Personuppgiftsbiträdet äger rätt att anlita Postnord som underbiträde för den aktuella hanteringen, och den personuppgiftsansvarige förklarar sig införstådd med detta.

Vad sedan gäller underbiträden i övrigt, får personuppgiftsbiträdet inte anlita eller byta ett underbiträde utan ett skriftligt godkännande från den personuppgiftsansvarige. Den personuppgiftsansvarige förklarar sig dock införstådd med att Skatteverket är att betrakta som underbiträde enligt värdmyndighetslösningen och gällande myndighetsöverenskommelse Valmyndigheten och Skatteverket emellan. Skatteverket kommer i egenskap av underbiträde behandla personuppgifter för att fullfölja uppdraget.

Om personuppgiftsbiträdet anlitar ett underbiträde ska underbiträdet genom avtal ha samma skyldigheter gentemot personuppgiftsbiträdet som personuppgiftsbiträdet har i förhållande till den personuppgiftsansvarige enligt detta avtal. Personuppgiftsbiträdets förmåga att uppfylla skyldigheter enligt detta avtal får inte försämrats om ett underbiträde anlitas. Utöver det är personuppgiftsbiträdet skyldigt att bistå den personuppgiftsansvarige och se till att den personuppgiftsansvarige kan granska behandlingen hos ett underbiträde på samma sätt som en sådan granskning kan ske enligt detta avtal hos personuppgiftsbiträdet.

Om underbiträdet bedömer att ytterligare instruktioner är nödvändiga för att utföra den överenskomna personuppgiftsbehandlingen, eller anser att en instruktion strider mot EU:s dataskyddsförordning, mot unionsrätten eller mot svensk rätt, ska personuppgiftsbiträdet informera den personuppgiftsansvarige om det.

Underbiträdet ska ge tillräckliga garantier om att genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder på ett sådant sätt att behandlingen uppfyller kraven i tillämplig dataskyddslagstiftning.

Om personuppgiftsbiträdet anlitar ett underbiträde är personuppgiftsbiträdet fullt ansvarig gentemot den personuppgiftsansvarige för underbiträdets utförande av sina skyldigheter.

6. Överföring av personuppgifter till tredjeland

Personuppgiftsbiträdet får inte föra över personuppgifterna knutna till den personuppgiftsansvariges verksamhetsområde till tredjeland, om inte den personuppgiftsansvarige skriftligen godkänner överföringen.

7. Behandling som omfattas av avtalet

Personuppgiftsbiträdet ska hantera och administrera valdatabasen enligt lagen (2001:183) om behandling av personuppgifter i verksamhet med val och folkomröstningar.

Personuppgiftsbiträdet tillhandahåller ett system för digitala väljarförteckningar och digitala röstlängder till valnämnden genom Valid, det valadministrativa system som personuppgiftsbiträdet har låtit utveckla och fortsatt administrerar. Valnämnden är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som utförs av röstmottagare i samband med röstmottagningen. Valmyndigheten är personuppgifts-

biträde då myndigheten tillhandahåller ett system för ändamålet och därmed även behandlar personuppgifter för valnämndens räkning.

Valnämnden ansvarar för att förtidsröster avlagda vid röstmottagningsställen inom kommunen distribueras till rätt vallokal. Valnämnden ger Valmyndigheten, personuppgiftsbiträde, i uppdrag att lämna personuppgifter till Postnord, underbiträde, så att Postnord kan distribuera rösterna till rätt vallokal på valdagen. I samband med utförandet av dessa tjänster kommer personuppgiftsbiträdet hantera personuppgifter i form av uppgifter om väljarens namn, personnummer, vilka val som väljaren får delta i, löpnummer och nummer i röstlängden samt kopplingskod.

De personuppgifter som personuppgiftsbiträdet på uppdrag av valnämnden förser Postnord med är nummer i röstlängd, kopplingskod och nyckel som visar län, kommun och valdistrikt, men alltså inte namn eller personnummer på väljaren.

Vidare kan valnämnden ge Valmyndigheten i uppdrag att på daglig basis hämta uppgifter om antalet förtidsröster som avlagts vid röstningslokaler inom kommunen ur kommunens digitala väljarförteckningar i syfte att publicera sådan statistik.

Därutöver kan valnämnden ge i uppdrag till Valmyndigheten att vidarebefordra uppgifter om mottagna förtidsröster avlagda i inom kommunen till valnämnderna i de kommuner där rösterna ska räknas.

8. Instruktioner för behandlingen

Behandlingen måste alltid vara förenlig med artikel 5 och 6 i EU:s dataskyddsförordning. Personuppgifter får behandlas enbart för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål. Personuppgifter får inte behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. Personuppgiftsbiträdet får inte behandla personuppgifterna för andra ändamål eller i vidare utsträckning än vad som krävs för att personuppgiftsbiträdet ska kunna fullgöra sina skyldigheter uppdraget enligt arrangemanget mellan den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet. Behandling får inte ske av fler personuppgifter än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen för behandlingen.

Det ankommer på personuppgiftsbiträdet, och den som arbetar under personuppgiftsbiträdets ledning, att följa nedanstående instruktioner. Om personuppgiftsbiträdet agerar utanför den personuppgiftsansvariges skriftliga instruktioner genom att bestämma ändamål och medel kan personuppgiftsbiträdet åläggas samma ansvar som en personuppgiftsansvarig. Det ankommer på personuppgiftsbiträdet att informera den som arbetar under personuppgiftsbiträdets ledning om instruktionerna.

Personuppgiftsbiträdet ska i enlighet med artikel 32 EU:s dataskyddsförordning vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa en säkerhetsnivå som är lämplig i förhållande till risken. Personuppgiftsbiträdet ska vid behov biträda den personuppgiftsansvarige med att vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa en sådan säkerhetsnivå för personuppgifterna.

Personuppgiftsbiträdet ansvarar för driften och IT-säkerheten i det IT-stöd i vilket den personuppgiftsansvariga behandlar personuppgifter i samband med röstmottagningen. Personuppgiftsbiträdet har att följa de krav som uppställs i såväl vallagstiftningen som lagstiftningen på säkerhets- och säkerhetsskyddsområdet.

Om personuppgiftsbiträdet bedömer att ytterligare instruktioner är nödvändiga för att utföra den överenskomna personuppgiftsbehandlingen, eller anser att en instruktion strider mot EU:s dataskyddsförordning, mot unionsrätten eller mot svensk rätt, ska personuppgiftsbiträdet informera den personuppgiftsansvarige om det och därefter avvakta vidare instruktioner från den personuppgiftsansvarige.

När valnämnden inte längre avser behandla personuppgifter i väljarförteckningar och röstlängder ska Valmyndigheten radera kopior av de uppgifter som valnämnden behandlar i samband med att valnämnden omhändertar dessa för arkivering eller gallring enligt gällande föreskrifter.

9. Granskning av behandling hos personuppgiftsbiträdet

Personuppgiftsbiträdet ska ge den personuppgiftsansvarige tillgång till sådan information som behövs för att kontrollera att personuppgiftsbiträdet behandlar uppgifterna i enlighet med tillämpliga bestämmelser, detta avtal och de instruktioner som den personuppgiftsansvarige lämnar.

Den personuppgiftsansvarige har rätt att utan dröjsmål få tillgång till och förfoga över de uppgifter som personuppgiftsbiträdet behandlar för den personuppgiftsansvariges räkning samt andra uppgifter som genereras vid behandlingen. Utför den personuppgiftsansvarige en granskning ska personuppgiftsbiträdet möjliggöra och bidra till att granskningen kan genomföras. En granskning får utföras av en tredjeman som den personuppgiftsansvarige anlitar. Personuppgiftsbiträdet ska vidare biträda den personuppgiftsansvarige när det finns anledning att utreda eventuella misstankar om obehörig åtkomst till personuppgifterna.

10. Registrerades rättigheter

Om det till personuppgiftsbiträdet kommer in en begäran avseende den registrerades rättigheter enligt tillämpliga dataskyddsbestämmelser som avser den behandling som utförs för den personuppgiftsansvariges räkning ska personuppgiftsbiträdet så snart som möjligt vidarebefordra begäran till den personuppgiftsansvarige. Personuppgiftsbiträdet ska genom lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder biträda den personuppgiftsansvarige när den personuppgiftsansvarige ska fullgöra sina skyldigheter avseende den registrerades rättigheter.

11. Personuppgiftsincident

Personuppgiftsbiträdet ska vidta de tekniska och organisatoriska åtgärder som krävs för att ha förmåga att upptäcka personuppgiftsincidenter. Personuppgiftsbiträdet ska utan dröjsmål underrätta den personuppgiftsansvarige när personuppgiftsbiträdet får vetskap om att en personuppgiftsincident har inträffat. Personuppgiftsbiträdet ska biträda den personuppgiftsansvarige med att dokumentera samtliga personuppgiftsincidenter samt, om det inte är osannolikt att personuppgiftsincidenten medför en risk för fysiska personers rättigheter och friheter, även biträda den personuppgiftsansvarige vid myndighetens anmälan av incidenten till tillsynsmyndigheten. Personuppgiftsbiträdet ska vid behov biträda den personuppgiftsansvarige med att informera de registrerade om en inträffad personuppgiftsincident.

12. Konsekvensbedömning

Personuppgiftsbiträdet ska, då behov uppstår och den personuppgiftsansvarige begär det, biträda den personuppgiftsansvarige vid myndighetens genomförande av konsekvensbedömning avseende dataskydd i fråga om den personuppgiftsbehandling som personuppgiftsbiträdet ska utföra för den personuppgiftsansvariges räkning. Om konsekvensbedömningen visar att personuppgiftsbehandlingen skulle leda till hög risk om inte den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet vidtar åtgärder för att minska risken ska den personuppgiftsansvarige samråda med tillsynsmyndigheten före behandling. Personuppgiftsbiträdet ska även biträda den personuppgiftsansvarige vid myndighetens samråd med tillsynsmyndigheten.

13. Sekretess och tystnadsplikt

Personuppgiftsbiträdet, och den som arbetar under personuppgiftsbitrådets ledning, får inte muntligen, genom utlämnande av handling eller på något annat sätt för obehöriga röja de uppgifter som han eller hon tar del av med anledning av detta avtal. Personuppgiftsbiträdet, och den som arbetar under personuppgiftsbitrådets ledning, får inte heller själv använda eller utnyttja uppgifterna för egen del. Tystnadsplikten gäller även uppgifter om den personuppgiftsansvariges förhållanden som personuppgiftsbiträdet, och den som arbetar under personuppgiftsbitrådets ledning, får kännedom om i samband med uppdragets utförande.

Tystnadsplikten gäller såväl under avtalets giltighetstid som sedan avtalsförhållandet har upphört.

Det ankommer på personuppgiftsbiträdet att i förhållande till den som arbetar under personuppgiftsbitrådets ledning informera om och i avtal reglera den tystnadsplikt som gäller enligt detta avtal.

14. Upphörande av behandlingen

Om arrangemanget mellan den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet skulle komma att ändras varigenom personuppgiftsbiträdet inte längre ska behandla personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning ska den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet i samråd överenskomma på vilket sätt det ska säkerställas att personuppgifterna, och övriga uppgifter som genererats vid personuppgiftsbitrådets behandling av den personuppgiftsansvariges uppgifter, inte finns kvar eller går att återskapa hos personuppgiftsbiträdet.

När valnämnden inte längre avser behandla personuppgifter i väljarförteckningar och röstlängder ska Valmyndigheten radera kopior av de uppgifter som valnämnden behandlar i samband med att valnämnden omhändertar dessa för arkivering eller gallring enligt gällande föreskrifter.

15. Ansvar vid överträdelse

Beträffande ersättning för skada som, genom fastställd dom eller annat beslut, utgått till registrerad på grund av överträdelse av någon bestämmelse i detta avtal eller tillämplig dataskyddsbestämmelse ska artikel 82 i EU:s dataskyddsförordning tillämpas.

16. Inrapportering av mottagna förtidsröster

Kryssa i en av rutorna nedan (fylls i digitalt)

- ☐ Valnämnden ger Valmyndigheten i uppdrag att dagligen hämta uppgifter om antalet avlagda förtidsröster inom kommunen ur kommunens digitala väljarförteckningar.
- ☐ Valnämnden samlar in uppgifter om antalet avlagda förtidsröster inom kommunen och rapporterar dagligen in dessa till Valmyndigheten.

17. Distributionsmetod för kommuninterna röster

Valmyndigheten har, i egenskap av nationell valmyndighet, tecknat ett avtal med Postnord avseende distribution av kommunexterna förtidsröster. Samtliga kommunexterna röster kommer hanteras av Postnord. Det innebär att alla kommunexterna röster som distribueras via Valmyndighetens avtal kommer att hanteras i Postnords maskinella sortering och distribueras av Postnord. Genom att underteckna detta avtal förklarar sig valnämnden införstådd härmed.

Vad gäller distributionsmetod för kommuninterna förtidsröster finns flera alternativ.

Kryssa i en av rutorna nedan för att ange den av valnämnden valda metoden (fylls i digitalt).

- ☐ Valnämnden ingår avtal om distribution av kommuninterna förtidsröster med Postnord, och ger Valmyndigheten i uppdrag att lämna personuppgifter till Postnord, som härigenom blir underbiträde.
- ☐ Valnämnden ingår avtal med Postnord som innefattar sortering av kommuninterna förtidsröster och maskinellt tryck av nummer i röstlängden på fönsterkuverten, och ger Valmyndigheten i uppdrag att lämna personuppgifter till Postnord, som härigenom blir underbiträde. Valnämnden ombesörjer därefter på egen hand distribution av kommuninterna röster.
- ☐ Valnämnden ombesörjer helt på egen hand distribution av kommuninterna förtidsröster.

18. Rapportering av förtidsröster till berörda valnämnder

Kryssa i en av rutorna nedan (fylls i digitalt)

☐ Valnämnden ger i uppdrag till Valmyndigheten att vidarebefordra uppgifter om mottagna förtidsröster avlagda i inom kommunen till valnämnderna i de kommuner där rösterna ska räknas.

☐ Valnämnden ombesörjer på egen hand inhämtandet av uppgifter om mottagna förtidsröster som avlagts inom kommunen men som ska räknas i andra kommuner och rapporterar dagligen in dessa uppgifter till Valmyndigheten.

19. Kryssa i rutan om valnämnden deltar i försöket med digitala röstlängder

☐ Valnämnden ingår avtal med anledning av att nämnden deltar i försök med digitala röstlängder.

Avtalet har upprättats i två likalydande exemplar. Vardera parten förfogar över var sitt exemplar. Undertecknande ska göras av behörig företrädare för vardera part.

Underskrift Valnämnden

Kommun (fylls i digitalt)
Ort och datum (fylls i digitalt)
Underskrift
Namnförtydligande (fylls i digitalt)

Underskrift Valmyndigheten

Ort
Datum
Underskrift
Namnförtydligande
Anna Nyqvist